

Džidóši - tadóši

1 **muku vi,** **mukeru vt:**
向く、 向ける

向く

= **obráti sa (smerom)**. je orientovaný: pozrie sa smerom/je otočený/je nasmerovaný, zamýšľaný, pripravený pre potreby (koho). ukazuje smerom, nahýba sa smerom. „inklinuje“.

migi-o muku = otočím sa doprava

ue-o muku = pozriem sa hore

heja-wa kita-ni muite iru = izba je otočená na sever

šónin-ni muite iru = je prispôsobený pre/orientovaný na obchodníkov

向ける

= to isté, ale predmetové, tj. *to, čo je pri **muku** podmetom, je v **mukeru** predmetom: obráti smerom.* pošle (smerom)

kao-o mukeru

čúi-o mukeru

...向きの (-muki no)

= orientovaný na, prispôsobený pre, určený pre:

kodomo-muki-no šuppanbucu = publikácie pre deti

Nihondžin-no kankjaku-muki-no kóen = predstavenia prispôsobené pre vkus japonského diváka

当てはまる

当てはめる

atehamaru = platí, je platný. hodí sa, zodpovedá.

atehameru = prispôsobí, aplikuje.

当たる

当てる

(u tejto dvojice už neplatí tak priamo pravidlo „*podmet u v.i. = predmet u v.t.*“)

ataru = udrie, trafi, vyhrá. (kaze-ga) zapiera sa. vystaví sa (slnku, nepriateľovi). leží (na západ od), zodpovedá,

ateru = trafi, uhádne, priloží, vystaví, prispôsobí...

vi - vt

U-ERU **! muku-mukeru** (obráti sa - obráti)

aku - akeru

ARU-ERU at(eam)aru – at(eam)eru

hadžimaru - hadžimeru

ERU - U: sakeru – saku (roztrhne sa – roztrhne)

nukeru – nuku (vytiahne sa – vytiahne)

! mukeru – muku (šúpe sa – šúpe)

RERU – SU koboreru – kobosu

ARU – U

cunagaru = být spojený, souviset (abstraktní smysl)

cunagu = spojit, svázat, přivázat (konkrétní smysl)

CUNAGARU:

---to cunagatte iru = súvisí s

júdžó de cunagatte iru = sú spojení priateľstvom, viaže ich priateľstvo

PODSTATNÉ MENO:

cunagari = súvis

...to cunagari-ga aru = má súvis s, súvisí s

CUNAGU

1. priviazať:

uma-wo cunagu = priviaže koňa

fune-wo cunagu = priviaže loď

inu-wo kusaride cunagu = priviaže psa na reťaz

hannin-wo nawa-de cunaida = sputnali zločinca povrazom (provazem)

inu-wo kusari-de cunaide oku = nechá psa na reťazi, držať psa priviazaného

PASÍVUM:

kusari-de cunagarete iru = je priviazaný reťazou, je na reťazi

2. spojiť (telefonicky...)

henšúbu-ni cunaide kudasai = spojte ma s redakciou, prosím

3. zaviazať

himo-wo cunagu = špagát zaviazať, previazať špagátom

DERU – DASU, KOERU – KOSU, NORU – NOSERU, OČIRU – OTOSU, ...

ten istý tvar: owaru – owaru (popri „oeru“ vt)

Labus, David, Yamada Harumi: Příručka japonských sloves. Univerzita Karlova, Karolinum, Praha 2008.